

Tillæg til »Vore Kirkegaarde« XIII Nr. 3

Foreningen for Kirkegaardskultur afholder sin 14. ordinære Generalforsamling Tirsdag den 2. August Kl. 10 i Haandværkerforeningen i Viborg. Dagsorden i Henhold til Lovenes § 8, derunder Forslag om Ændring af §§ 3 og 4. Kl. 11: Besøg med Andagt i Domkirken. Kl. 12: Frokost i Haandværkerforeningen. Kl. 14: Besøg paa Viborg Kirkegaard. Kl. 15^{1/2} er Medlemmerne af Viborg Kirkegaardsbestyrelse inviteret paa Kaffe i „Salonen“. Kl. 16^{1/2}: Besøg paa Asmild Kirkegaard. Kl. 18^{1/2}: Middag i Haandværkerforeningen. Kl. 20 afholdes i Haandværkerforeningen offentligt Møde om Kirkegaardsforhold, hvor Hr. Kirkeminister Johannes Hansen, Hr. Domprovst Scharling og Hr. Havearkitekt Johannes Tholle vil tale; sidstnævnte med Lysbilleder om Kirkegaardenes Beplantning og Regulering.

»Foreningen for Kirkegaardskultur«			
1. April 1937 til 31. Marts 1938.			
Indtægter:			
Kassebeholdning fra forrige Aar	176	48	
Kontingenter:			
Menighedsraad	757	00	
Foreninger	245	00	
Personlige	1332	50	
Udenrigske	165	00	2479 50
Tilskud:			
Kirkeministeriet	900	00	
Fr.borg Spare- og Laanekasse	50	00	
Den danske Præsteforening	50	00	
Sparek. for Svendborg m. m....	25	00	
Sparekassen for Roskilde m. m.	25	00	1050 00
Protokoller:			
Salg	389	00	
Indkøb	150	00	
Salgsprovision	85	00	
Ekspedition	22	00	257 00
Smaaskrifter, Hefter m. m.	82	88	
Renter	8	27	
			3929 13
Udgifter:			
Kontorhold:			
Sekretær	300	00	
Kasserer	300	00	
Tryksager m. m.	219	85	
Kontorartikler	27	75	
Telefon	25	55	
Brandforsikring	5	45	
Porto	431	29	
			1309 89
÷ refunderet Porto	119	55	1190 34
»Vore Kirkegaarde«:			
Trykning	1496	50	
Avisudklip, Fotos	50	75	
Klichéer	351	55	
Medarbejdere	443	50	
Redaktør	250	00	
Avispostkontoret	167	28	
Tidsskriftforeningen	20	30	
			2779 88

Ny Carlsbergfonden ...	500	00	
Annoncer	546	87	1046 87
Laan (Afdrag, Renter)			721 48
Møder, Rejser, Foredrag m. m.			170 70
Blomster, Kranse m. m.			77 80
Kassebeholdning 31. Marts 1938			35 80
			3929 13

Status pr. 31. Marts 1938.

Aktiver:

Kassebeholdning	35	80
Kontingent-Restance	26	00
Tilgode for Annoncer	42	75
Varer i Behold hos Sekretæren	400	00
Balance (Foreningens Gæld)	4462	12
		4966 67

Passiver:

Restgæld til Fr.borg Spare- og Laanekasse	4500	00
Ubetalte Regninger	466	67
		4966 67

Nye Medlemmer.

Afdeling B.

35 Dansk Ligbrændingsforenings Lokalforening for Holbæk og Omegn.

Afdeling C.

639 Graver A. Larsen, Rødding pr. Viborg.

FRA DANSKE KIRKEGAARDE

8/5 (Fr.borg Amts Avis): Ved Usserøds Indlemelse i Hørsholm er ogsaa Usserøds Kgd.s-spørgsmaal løst.

10/5 (Ærø Avis): Naar det gælder Kirke og Kirkegaard ...

11/5 (Svendborg Amtstid.): Der stjæles Blomster paa Svendborg Kgd.

12/5 (Roskilde Tid.): Det vilde være ønskeligt, om Sct. Jørgensbjerg Kgd. snart blev aabnet for Folk udenfor dens gamle Sogn.

12/5 (Villab. Bl.): Adgang til Ordrup Kgd.

14/5 (Kal.borg Folkebl.): Der opføres nyt Redskabshus paa Kal.borg Kgd.

17/5 (Fyns Soc.-Dem.): Odense Byraad vedtager at bygge et stort Kgd.s-Kapel til ca. 344,000 Kr. Arkitekt: Axel Jacobsen.

18/5 (Sydsjæll. Venstrebl.): Næstved Kgd.s-udv. koster 44,000 Kr. Arkitekt: Tidemand Dahl.

18/5 (Roskilde Soc.-Dem.): Roskilde har faaet nye Kgd.s-kontorer.

19/5 (Kbh. Amts Avis): Plænerne paa Hørsholm Kgd. vækker almindelig Beundring paa Grund af deres mange, storblomstr. Bellis.

20/5 (Vendsyss. Tid.): Urnehaven i Hjørring om-lægges af Kommunegartner Nielsen.

22/5 (Fr.-borg Amts Avis): Ballerup Kgd. er un-der Omlægning.

23/5 (Nordsjæll.): Hørsholm Kgd. er under Om-lægning.

23/5 (Vendsyss. Tid.): Der er anlagt Urnehave i Frederikshavn.

28/5 (Nationalt.): Forslag om at forhøje Begravel-sesaksterne i Kbh.

2/6 (Bornholms Soc.-Dem.): Rønne Kgd. skal re-guleres.

2/6 (Silkeborg Avis): Urnehallen i Aarhus udvides og moderniseres.

17/6 (Møns Folkebl.): Nyt Regulativ for Stege Kgd.

20/6 (Roskilde Dagbl.): Jersie Kgd. udvides med 450 m²; Omkostn. 1200 Kr.

20/6 (Loll.-Posten): Taagerup Kgd. er udvidet med ¼ ha.

21/6 (Jydske Tid.): Jels Kgd. indviedes 19/6.

21/6 (Østsjæll. Folkebl.): Fakse Kgd. skal udvides.

21/6 (Skive Folkebl.): Vinderup Kgd. skal udvides.

22/6 (Silkeborg Avis): Sjørslev Kapel indviedes 20/6.

25/6 (Fyns Tid.): Ligbrænding. I. af Pastor H. J. Birk.

26/6 (do.): do. II.

1/7 (Silkeborg Soc.-Dem.): Der skal opføres Kapel paa Silkeborg Vestre Kgd.

FRA NORSKE KIRKEGAARDE

6/5 (Dagsposten): Stor Udvidelse af Urnelunden paa Tilfredshet.

11/6 (Sandefjords Blad): Sandefjord ny Kgd.

20/6 (Østerdølen): Store Udvidelser af Tynset Kgd. 22/6 Udvidelse af Hitra Kgd.

27/6 (Vestoplasts): Gjøvik Kgd.s-udvidelse er færdig.

FRA SVENSKE KIRKEGAARDE

25/5 (Viola): Forbedret Kirkegaardskultur.

FRA FINSKE KIRKEGAARDE

April (Trädgårdsodlaren): Planeringsarbejderne paa Morra Begravningspl. i Malm fortsættes.

FRA TIDSSKRIFTERNE

Sig det med Blomster Nr. 5: Hvide Liljer.

Blomsterhandlerbladet Nr. 8: Dansk Ligbrændingsforening kontra Gartnere og Blomsterhandlere. Blomsterfonden. Kistepyntningen. Nr. 9: Den nye Ligbrændingskiste. Begravelse fra Hjemmet.

Menighedsraadenes Blad Nr. 6: Landsforeningens Aarsmøde.

Præsteforeningens Blad Nr. 22: Københavns Be-gravelsesvæsen.

Landsbygraveren Nr. 6: Delegeretmødet i Fredericia. I Kirketaarnet. En Landsbygravers Rettigheder. Ferieloven m. m.

Ignis Nr. 5: Ett Krematorium som eksamensarbejde vid tekniska högskolan. Skall kistan sänkas vid eld-beg.? Nr. 6: När tyskarna inviga ett krematorium. Antiken och de moderna kolumbarierna.

Kriegsgräberfürsorge Nr. 5: Die Freikorps im Nachkrieg m. m.

Der Friedhof Nr. 5: Muster für Kirchhofsordnung. Brunnen und ihre Verwendung. (Se Billedet herfra Tillægss. 11). Nr. 6: Urteil des Reichsgerichts betr. Zulassung von Handelsgärtnern m. m.

Under Udfoldelse af en nobel og særdeles kraftig Propaganda indbyder Tyskland til XII internationa-ler Gartenbaukongress i Berlin 12.—17. August 1938, og Udstilling i Essen. Sikkert vil mange af vore Læsere finde Vej derved, selv om Kirkegaardene ikke har faaet nogen egentlig fremtrædende Plads inden- for Programmet.

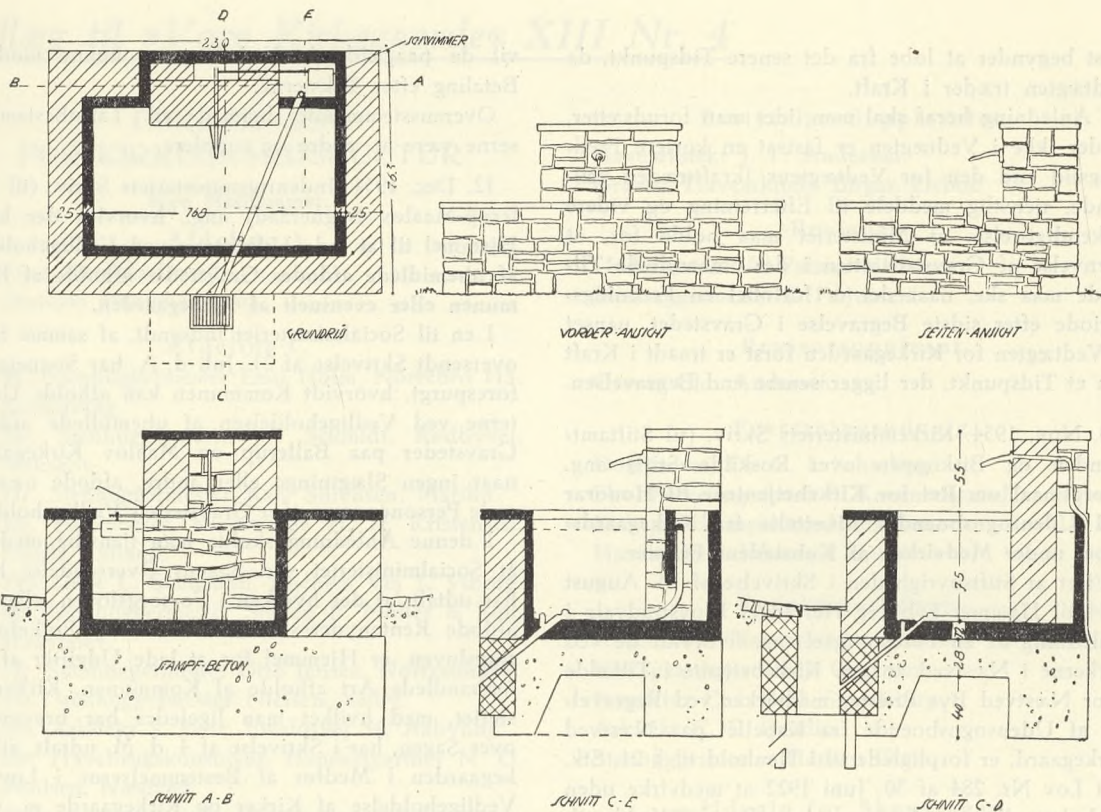
BOGANMELDELSER

Sveriges Urnlundar, Maj 1938, udg. af Sv. Eldbegf. Skriftserie Nr. 5 af Fru Elma Övden. 8°, 60 S., ill. 50 Øre.

Skriftet omfatter en Redegørelse for Stillingen ved-rørende Sveriges Urnehaver af i Dag og er forfat-tet af Adjunkt O. Övdens Hustru, Fru Elma Övden. Tekst og Billeder er iøvrigt i Hovedsagen kendt fra Ignis. S. 58 hævdes det, at »Urnulunden får likna en trädgård«, et Ideal, som bør sættes saavel i Sverige som i Danmark baade for Urnehaver og Kirkegaarde.

A. G. Drachmann: Hvad var det for en Fugl? Hirschsprungs Forlag, Kbh. 1938, 8°, 56 S. med Illu-strationstavler af Martha Nielsen.

Kirkegaardsbrønd med Selvregulering (efter »Der Friedhof« Nr. 5).

En ypperlig Hjælp for den, der gerne vil være Dus med Dyrene i Haverne og Naturen, og som først rigtig bliver det, naar man ved, hvad de hedder og kender deres Vaner. — Ogsaa paa Kirkegaardene er Fuglekendskab og Fuglepleje en vigtig Ting, Sommer som Vinter.

Konrad Glasewald: Vogelschutz und Vogelpflege. Verlag F. Neumann-Neudamm, 8°, 256 S., illustr., 17 RM.

En ret omfattende Bog, der ligesom ovennævnte bidrager ypperligt til at udbrede Kendskabet om Fuglene og ogsaa er af stor Værdi i Danmark. Fuglene respekterer jo hverken Statsgrænser, politiske Indretninger eller Valutarestriktioner, men gæster, hvem de ønsker at gæste. Og Kirkegaardsfolk bør ogsaa være Fuglevenner, saa sandt som Fuglesangen i vore Læbælter, Busketter og Rosenhegn er et værdifuldt Accompagnement til Arbejdet paa Kirkegaardene og til de Koraler og Hymner, der spilles og synges i De Dødes Haver.

Axel Garboe: Agersø i Store Bælt ...; P. Haase & Søns Forlag, Kbh. 1938, 8°, 304 S.

Forfatteren er velkendt fra sine Artikler i »V. K.« og for sine øvrige fortrinlige Arbejder, Radioforedrag m. v. Denne Bog hører til Forf.s bedste, og den hører til det grundigste og bedste i Henseende til

Beskrivelse af et saa lille Omraade af Landet, som her er Tale om. Den livlige Beskrivelse ledsages af meget talende Illustrationer.

Beretning fra Ny Carlsbergfondet for Aaret 1936—1937 er modtaget.

RESOLUTIONER m. m. VEDRØRENDE KIRKEGAARDE

2. Nov. 1934. Kirkeministeriets Skriv. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Haderslev Stift) ang. **Beregningsen af den i en Kirkegaardsvedtægt fastsatte Fredningstid, forsaavidt angaar Gravsteder, der er taget i Brug inden Vedtægtens Ikrafttræden.**

Som det fremgaar af den med Stiftsovrighedens Skrivelse af 9. Oktober 1934 hertil tilbagefulgte Sag, har Provstiudvalget for Bjerre og Hatting Herreder paa dertil givne Anledning rejst Spørgsmaal om, hvorvidt den i Vedtægten for en Kirkegaard fastsatte Fredningstid i de Tilfælde, hvor et Gravsted er taget i Brug forinden den paagældende Vedtægts Ikrafttræden, skal regnes fra Tidspunktet for den sidste Begravelse i Gravstedet, saaledes at en eventuel Fornyelse af Retten til Gravstedet maa ske efter Udlobet af Fredningsperioden, regnet fra det nævnte Tidspunkt, eller om Fredningstiden i det anførte Tilfælde

først begynder at løbe fra det senere Tidspunkt, da Vedtægten træder i Kraft.

I Anledning heraf skal man, idet man forudsætter, at der ikke i Vedtægten er fastsat en kortere Fredningstid end den for Vedtægtens Ikrafttræden gældende, tjenstlig meddele til Efterretning og videre Bekendtgørelse, at Ministeriet maa holde for, at Fornyelse af Gravstedsretten i det omhandlede Tilfælde maa ske, naar der er forløbet en Fredningsperiode efter sidste Begravelse i Gravstedet, uanset at Vedtægten for Kirkegaarden først er traadt i Kraft paa et Tidspunkt, der ligger senere end Begravelsen.

8. Nov. 1934. Kirkeministeriets Skriv. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Roskilde Stift) ang. **Spørgsmaal om Ret for Kirkebetjentene til Honorar ved Udensogsboendes Bisættelse fra Kirkegaardskapel under Medvirken af Købstadens Præster.**

Efter at Stiftsovrigheden i Skrivelse af 13. August 1934 til Hammer-Tybjerg Herreders Provstiuvalg i Anledning af en Forespørgsel om, hvorvidt de ved Kirkerne i Næstved ansatte Kirkebetjente i Tilfælde hvor Næstved Bys Præster medvirker ved Begravelser af Udensogsboende fra Kapellet paa Næstved Kirkegaard, er forpligtede til i Henhold til § 21, Stk. 4, i Lov Nr. 284 af 30. Juni 1922 at medvirke uden Vederlag, eller om der ogsaa i saadanne Tilfælde tilkommer Betjeningen Vederlag efter de af Stiftsovrigheden stadfæstede Takster for Udensogsboendes Benyttelse af Kapellet, havde udtalt, at Kirkebetjeningen maatte være pligtig at medvirke uden Betaling i alle Tilfælde, hvor Begravelse eller Bisættelse forrettedes af en af Sognesses Præster, medens andre Udgifter ved Kapellets Benyttelse af Udensogsboende maatte betales efter de af Stiftsovrigheden fastsatte Takster, har Næstved Kirkegaardsbestyrelse anmodet om, at Stiftsovrighedens Afgørelse maa blive forelagt Ministeriet.

Saaledes foranlediget skal man tjenstlig meddele til Efterretning og videre Bekendtgørelse, at Ministeriet kan tiltræde det af Stiftsovrigheden i Skrivelse af 13. August 1934 udtalte, hvorefter Kirkebetjeningen, uanset Takstbestemmelserne for Udensogsboendes Benyttelse af Krematoriekapellet, maa være pligtig at medvirke uden Betaling, ogsaa hvor det drejer sig om Begravelse af Udensogsboende, naar Begravelse forrettes af en af Præsterne i Næstved, og da hvad enten det drejer sig om Jordfæstelse eller Ligbrænding.

Forrettes Begravelsen derimod af udenbys Præster,

vil de paagældende Kirkebetjente kunne modtage Betaling efter Taksterne.

Overensstemmende hermed vil Takstbestemmelserne være at ændre og supplere.

12. Dec. 1934. Indenrigsministeriets Skriv. (til Ballerup-Maaløv Sogneraad) ang., **hvorvidt der haves Hjemmel til at lade Udgifterne ved Vedligeholdelse af ubemidlede afdødes Gravsteder afholde af Kommunen eller eventuelt af Kirkegaarden.**

I en til Socialministeriet indsendt, af samme hertil oversendt Skrivelse af 21. Juli d. A. har Sogneraadet forespurgt, hvorvidt Kommunen kan afholde Udgifterne ved Vedligeholdelsen af ubemidlede afdødes Gravsteder paa Ballerup og Maaløv Kirkegaarde, naar ingen Slægtninge eller andre, afdøde nærstående Personer sørger for Gravstedets Vedligeholdelse.

I denne Anledning skulde man tjenstlig meddele, at Socialministeriet ved Sagens Oversendelse hertil har udtalt, at der hverken i Forsorsloven, eller, for afdøde Rentenyderes Vedkommende, i Folkeforsikringsloven, er Hjemmel for at lade Udgifter af den omhandlede Art afholde af Kommunen. Kirkeministeriet, med hvilket man ligeledes har brevvexlet over Sagen, har i Skrivelse af 4. d. M. udtalt, at Kirkegaarden i Medfør af Bestemmelserne i Lov om Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde m. v. af 30. Juni 1922 §§ 25, 1ste Stk., og 23, 2det Stk., jfr. § 20, 1ste Stk., er pligtig at drage Omsorg for, at de omhandlede Gravsteder ikke henligger i usømmelig Stand, men eventuelt ryddeliggøres og besaas med Græs eller gruslægges indtil Fredningstidens Udløb.

Indenrigsministeriet kan for sit Vedkommende henholde sig til det saaledes af Socialministeriet og af Kirkeministeriet udtalte.

18. Jan. 1935. Kirkeministeriets Skriv. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Roskilde Stift), hvori — i Anledning af, at Stiftsovrigheden i Skrivelse af 23. November 1934 havde forespurgt, **om Sognebaandslødere med Hensyn til Erhvervelse af Gravplads paa Kirkegaarden i det Sogn, til hvis Sognepræst de har løst Sognebaand, vil kunne henregnes blandt de i Bestemmelserne i Lov Nr. 282 af 30. Juni 1922 § 25, Stk. 3, omhandlede udensogsboende, som paa særlig Maade har været knyttet til Sognet — meddeles, at Sognebaandslødere som saadanne med Hensyn til Erhvervelse af Gravplads paa Kirkegaarden i det Sogn, til hvis Sognepræst de har løst Sognebaand, ikke falder ind under nævnte Bestemmelse i Lov Nr. 282 af 30. Juni 1922 § 25, Stk. 3.**